

Bāriņtiesas kompetence

Bāriņtiesa lemj:

- Bērna personisko interešu un tiesību aizstāvībai:
 - par atļaujas došanu stāties laulībā pirms 18 gadu vecuma sasniegšanas, ja atļauju nav devis neviens no vecākiem vai aizbildnis;
 - par pilngadības piešķiršanu pirms 18 gadu sasniegšanas;
 - par valsts sociālo pabalstu, apgādnieka zaudējuma pensijas izmaksas pārtraukšanu personai, kura neaudzina bērnu, un izmaksu personai, kura faktiski audzina bērnu;
 - par bērna uzvārda, vārda vai tautības ierakstu, ja vecāki par to nevar vienoties;
 - par piekrišanu paternitātes atzīšanai, ja bērna māte mirusi, ja tiesa bērna māti vai tēvu atzinusi par rīcībnespējīgu vai ja bērna mātes atrašanās vieta nav zināma.
- Bērna aprūpes un aizgādības tiesību atņemšanas vai atjaunošanas gadījumos:
 - par aprūpes tiesību atņemšanu vecākam;
 - par aprūpes tiesību atjaunošanu vecākam, ja zuduši šķēršļi, kas bija par pamatu aprūpes tiesību atņemšanai;
 - par prasības iesniegšanu tiesā par aizgādības tiesību atņemšanu.
- Aizbildnības nodibināšana un aizbildņa iecelšana:
 - par aizbildnības nodibināšanu un aizbildņa iecelšanu;
 - par aizbildņa atcelšanu, ja konstatēta bērna interesēm neizdevīga aizbildņa darbība;
 - par aizbildņa atlaišanu no pienākumu pildīšanas atbilstoši CL un Bāriņtiesu likuma prasībām.
- Audžuģimeņu jautājumos:
 - par ģimenes, vai personas atbilstību audžuģimenes pienākumu pildīšanai;
 - par audžuģimenes statusa piešķiršanu, vai statusa atņemšanu, ja konstatēts, ka audžuģimene nepilda pienākumus atbilstoši bērna interesēm, vai atsakās no pienākumu pildīšanas;
 - par bērna ievietošanu audžuģimenē vai uzturēšanās izbeigšanu tajā.
- Bērna ievietošana ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā, par bāreņa vai bez vecāku gādības palikuša bērna ievietošanu ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā, ja ārpusģimenes aprūpi nav iespējams nodrošināt audžuģimenē vai pie aizbildņa.
- Adopcijas jautājumos:
 - par personas atzīšanu par adoptētāju;
 - par brāļu un māsu, pusbrāļu un pusmāsu šķiršanu adopcijas gadījumā;
 - par to, vai Latvijā iespējams nodrošināt bērna audzināšanu ģimenē vai pienācīgu aprūpi;
 - par bērna nodošanu adoptētāja aprūpē un uzraudzībā līdz adopcijas apstiprināšanai;
 - par adopcijas atbilstību bērna interesēm.
- Aizgādības jautājumos bāriņtiesa saskaņā ar tiesas lēmumu par aizgādības nodibināšanu ieceļ aizgādni:
 - personai, kuru tiesa atzinusi par rīcībnespējīgu un tās mantai;
 - personai izlaidīgas vai izšķērdīgas dzīves dēļ;
 - promesošas vai pazudušas personas mantai;

- mantojumam;
- testamenta izpildīšanai.
- Bērna mantisko interešu un tiesību aizsardzība:
 - par atļauju pieņemt vai atraidīt bērna vārdā viņam piekritušo mantojumu;
 - par bērnam piederošās mantas pārdošanu par tirgus vērtību vai izsolē;
 - par mantojuma sadalīšanu, bērna mantas atsavināšanu, ieķīlāšanu vai apgrūtināšanu ar citām lietu tiesībām;
 - par īpašuma iegūšanu bērnam;
 - par vecāka atstādināšanu no bērna mantas pārvaldības, ja vecāks pārvalda mantu neatbilstoši bērna interesēm;
- Bāriņtiesa ieceļ aizbildni tiesisku darījumu noslēgšanai starp bērnu un vecākiem.
- Bāriņtiesa pēc tiesas pieprasījuma sniedz atzinumus, kas nepieciešami:
 - saskarsmes tiesības izmantošanas kārtības vai viena vecāka atsevišķas aizgādības noteikšanai;
 - aizgādības tiesību atņemšanai vai atjaunošanai;
 - paternitātes atzīšanai vai apstrīdēšanai.
- **Bāriņtiesa** lietas izskata un lēmumus pieņem koleģiāli bāriņtiesas sēdē.
- **Bāriņtiesas lēmumi**, kas pieņemti tās kompetences ietvaros, ir obligāti visām fiziskām un juridiskām personām.